

Remissvar

Remissvar: SOU 2019: 9

"Privat initiativrätt – Planintressenters
medverkan vid detaljplanläggning"

N2019/00699/SPN Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

marija.grekovska@regeringskansliet.se

Remissvar: SOU 2019: 9

”Privat initiativrätt – Planintressenters medverkan vid detaljplanläggning”

Remissvaret har beretts av Byggherrarnas utskott för Miljö, Teknik och Kvalitet. Byggherrarna, nedan ”vi”, lämnar härmed följande synpunkter på remissen.

BAKGRUND

Översiktsplaneutredningens uppdrag är omfattande och behandlar flera områden i plan- och byggprocessen. Detta delbetänkande omfattar punkten 4 - behovet av att införa en s.k. privat initiativrätt. Enligt kommittédirektiven ska utredningen belysa behovet och nyttan av samt förutsättningarna för en privat initiativrätt – och hur en sådan i så fall bör utformas. Om skälen för att införa en privat initiativrätt överväger, bör enligt direktiven inriktningen vara att den som tar initiativ till planläggning själv ska kunna samråda om ett förslag till en detaljplan och få förslaget behandlat av kommunen. Kommunen ska dock ha kvar rätten att besluta om vilka planer som ska antas. Inriktningen bör enligt direktiven vidare vara att det är kommunen som säkerställer att det planförslag som antas tillgodoser gällande krav

UTREDNINGENS UTGÅNGPUNKTER

Kommunen bör behålla det övergripande ansvaret för planprocessen

Stora delar av planprocessen utgör myndighetsutövning och utredningen anser att de uppgifter i detaljplanläggningen som innefattar myndighetsutövning inte överlämnas till en enskild planintressent.

Initiativrätten bör inte ytterligare formaliseras eller utökas

Utredningen anser att den nuvarande formella rätten att inleda ett planbeskedsärende och den informella möjligheten att få ett planärende inlett, i huvudsak fungerar ändamålsenligt utifrån grunderna för och syftet med det kommunala planmonopolet. Utredningen föreslår inte någon rätt att överklaga ett planbesked och anser att det saknas skäl att införa regler som generellt gör det obligatoriskt för en planintressent att ansöka om planbesked.

Planintressentens medverkan i planläggningen bör kunna förtydligas och i viss mån utvecklas

En annan utgångspunkterna är att planintressenten bör tillåts medverka i detaljplaneläggningen och i arbetet med områdesbestämmelser och att denna medverkan förtydligas och utvecklas.

UTREDNINGENS FÖRSLAG

Utredningen förslår att

- Kommunen i planbeskedet ska ange vilket planeringsunderlag som kan behövas och att det bör införas en bestämmelse i PBL om detta.
- Det föreslås att planintressenten bör få inhämta yttrande från länsstyrelsen för att till exempel klarlägga om planläggningen kan påverka riksintressen.
- Planeringsunderlag får upprättas av annan än kommunen. Det ska dock fortfarande vara kommunen, i egenskap av planmyndighet, som ska säkerställa kvaliteten i underlaget.
- Det av planbeskrivningen ska framgå om planeringsunderlag i det aktuella planärendet har tagits fram av privata intressenter.
- Det inte ska ske någon förändring av vilka hänsyn som ska tas till miljön vid planläggning.
- Kommunen även i fortsättningen ska ha kvar ansvaret för att säkerställa både att planeringsunderlaget visar planeringsförutsättningarna och att avvägningen mellan enskilda och allmänna intressen sker på ett korrekt och tillförlitligt sätt.

YTTRANDE

Vi anser att

- Det är positivt att ansvar och roller i olika skeden av planprocessen formaliseras i PBL. De förslag som redovisas i betänkandet innebär ett förtydligande av den ordning som redan tillämpas i många kommuner.
- Författningsförslagen inte torde innebära någon större förändring av hur planintressentens initiativ och engagemang under planprocessen ser ut i dag.
- Det är värdefullt att tydliggöra förutsättningarna för planintressenternas medverkan. Detta bör innebära en ökad tydlighet för planintressenterna och en ökad transparens mot sakägare, grannar och allmänhet.

Vi tillstyrker

- De förslag till ändringar i PBL som utredningen föreslår

Vi anser vidare att

- En viktig förutsättning för att effektivisera detaljplanläggningen är att länsstyrelserna och kommunerna har tillräckliga resurser för att säkerställa en effektiv handläggning av planärendena. En skärpning av reglerna (PBL 5 kap 5 §) för planbesked i PBL bör övervägas för att säkerställa att det finns resurser för en handläggning inom rimlig tid.
- Ett planbesked ska innehålla uppgifter om när planarbetet ska vara klart och vara bindande för kommunen
- Ett planbesked ska kunna överklagas

Stockholm den 5 juni, 2019

Tommy Lenberg

vd

Enligt uppdrag

Per Lilliehorn, fd sekreterare i MTK-utskottet

Byggherrarna är en intresseförening för professionella byggherrar som arbetar för att stärka och utveckla byggherrerollen och det svenska samhällsbyggandet. Föreningens medlemmar är kontinuerliga byggherrar och beställer årligen byggprojekt för mer än 100 miljarder kronor.

